

MONITORING KWALITEIT OORMERKEN IN VLAANDEREN

Om de prijs-kwaliteitverhouding van de beschikbare oormerken voor runderen, varkens, schapen, geiten en hertachtigen op regelmatige basis te toetsen, heeft DGZ een systematische monitoring opgezet. Deze monitoring vormt voor de veehouder een hulpmiddel bij de keuze van het juiste oormerk. – Naar: DGZ

In dit artikel vind je per diersoort een aantal gegevens met betrekking tot marktverdeling, verlies van oormerken (enkel voor runderen) en klachten. De gegevens van deze monitoring hebben betrekking op de periode van 1 september 2013 tot 31 augustus 2015. Tabel 1 (p. 10) geeft een overzicht van elk beschikbare oormerktype.

Runderen

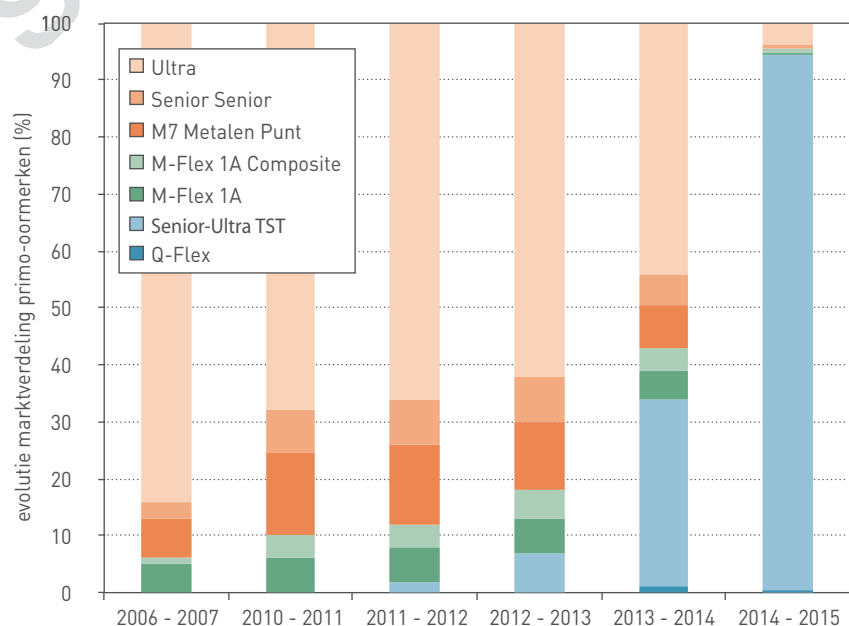
Marktverdeling Voor primo-oormerken werd tot 2013 het grootste gedeelte van de markt ingenomen door het langst beschikbare oormerktype Ultra (figuur 1). De types die in 2006 op de markt kwamen, namen geleidelijk aan een gedeelte van het marktaandeel van Ultra over. Het oormerktype 'M7 metalen punt' kende daarbij de opvallendste groei. Op basis van de resultaten van de jaarlijkse monitoring van de kwaliteit van de oormerken en volgend op de continue melding van klachten, werd echter besloten om dit type oormerk vanaf mei 2014 niet langer aan te bieden.

Het type Senior Ultra-TST, dat deel uitmaakt van het aanbod sinds 2012,

wordt gebruikt voor BVD-staalname. Als gevolg van de invoering van het verplichte BVD-programma op 1 januari 2015, kende het marktaandeel van dit type

oormerk in 2014 en 2015 een enorme groei.

Voor wat de hermerkingsoormerken betreft, hebben de oormerktypes die in

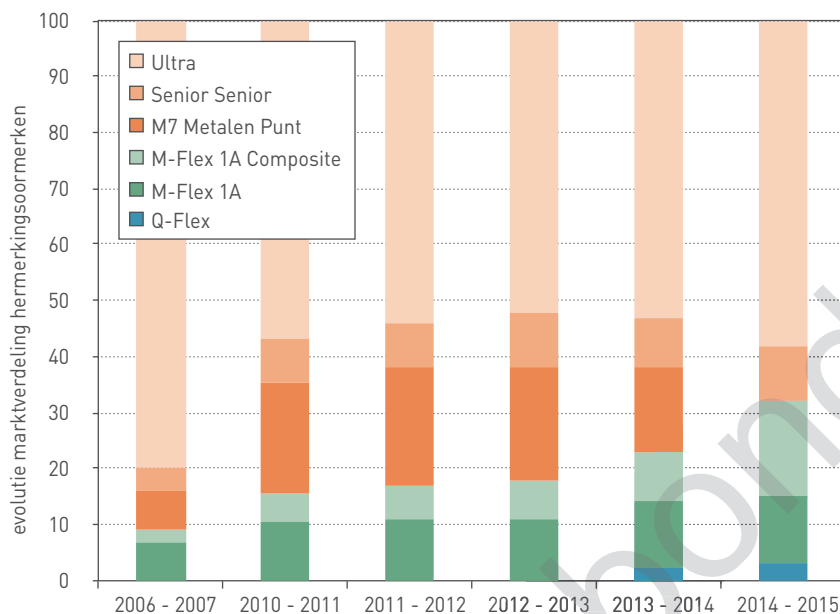
Figuur 1 Marktverdeling primo-oormerken runderen - Bron: DGZ

2006 op de markt kwamen ondertussen elk een deel van de koek veroverd (figuur 2). Ook in dit segment werd 'M7 Metalen punt' in 2014 afgevoerd.

Verlies van oormerken Voor elk type oormerk werd het verlies van het eerste oormerk berekend. Omdat de meeste runderoormerken in 2006 op de markt kwamen, werd bij deze berekening enkel het verlies in de loop van de eerste 9 levensjaren van het dier in rekening genomen.

Het percentage verlies bleek met 29,8% beduidend hoger te liggen bij 'M7 Metalen punt' dan bij de andere oormerktypes. Bij M-Flex 1A lag dit op 8,2%, bij M-Flex 1A Composite op 3,7%, bij Senior Senior op 3,5% en bij Ultra op 3,5%.

De oormerktypes Senior Ultra-TST en Q-Flex zijn nog niet zo lang op de markt en kunnen dus niet zomaar vergeleken

Figuur 2 Marktverdeling hermerkingsoormerken runderen - Bron: DGZ

.....

Deze monitoring vormt een hulpmiddel bij de keuze van het juiste oormerk.

.....

worden met de andere types. Daarom hebben we het percentage verlies in de loop van de eerste 3 (voor Senior Ultra-TST) en eerste 2 (voor Q-Flex) levensjaren van de dieren berekend. Voor Senior Ultra-TST bedroeg het percentage verlies 3,1%, terwijl dit voor bijvoorbeeld het oormerktype Ultra tot het derde levensjaar 2% was. Daarbij moet wel worden opgemerkt dat het op basis van onze gegevens niet mogelijk is om na te gaan of het bioptoomerk (ene oor) dan wel het conventionele oormerk (andere oor) verloren werd. Voor Q-Flex bedroeg het percentage verlies 2,3%, terwijl dit bijvoorbeeld voor het oormerktype Ultra in het tweede levensjaar 1,3% was.

Klachten Voor de runderen werden in 2013-2014 en in 2014-2015 respectievelijk 201 en 402 klachten genoteerd. Het grootste gedeelte met betrekking tot oormerken van Allflex, wat te verklaren valt door het grote marktaandeel van deze firma. Globaal gezien gingen de klachten de voorbije jaren hoofdzakelijk over pakketten die niet of niet binnen de termijn werden geleverd.

In 2014-2015 was er een duidelijke toename van het aantal klachten. Die stijging ging hand in hand met de start van het BVD-programma op 1 januari 2015. Sinds die datum maken vrijwel alle rundveehouders gebruik van het BVD-

Tabel 1 Beschikbare oormerktypes voor de verschillende diersoorten - Bron: DGZ

Diersoort	Leverancier	Oormerktype	Startjaar verdeling
Runderen	Allflex	Ultra	2002
		Senior Senior	2006
		Senior Ultra-TST (BVD-oorweefselstaal)	2012
	Merko	M7 Metalen Punt	2006 - 2014
	Metagam	M-Flex 1a Composite	2006
		M-Flex 1a	2006
SGH	BFlex	Q-Flex	2013
		Couple 14	2006
	Allflex	Bouton	2010 ¹
		Sheep Air Tag	2010
		Orimark-Tagtronic	2010
Varkens	Merko	M6	2002
	Metagam	Sanyfix	2010
	Allflex	Porcitag	2011
	Schipppers	MS Tag	2011
		MS Tag Little	2014

¹ Bouton was reeds eerder op de markt voor dwerggrassens Ouessant en Soay, maar is sinds 2010 (KB van 18 augustus 2010) toegestaan voor alle schapen, geiten en hertachtigen.

oormerk van de firma Allflex. Het plaatsen van dit nieuwe oormerk ging gepaard met een leerproces voor de veehouder en gaf soms aanleiding tot klachten. In de periode december 2014-januari 2015 werd bovendien een groot aantal klachten geregistreerd voor de laattijdige levering van deze BVD-oormerken. De oorzaak hiervan was een enorme toename van het aantal bestellingen in deze periode (zowat het drievoudige van normaal). Midden januari heeft Allflex een grote inhaalbeweging gemaakt en vanaf 21 januari 2015 verliepen de leveringen terug binnen de contractueel afgesproken termijn.

Schapen, geiten en hertachtigen

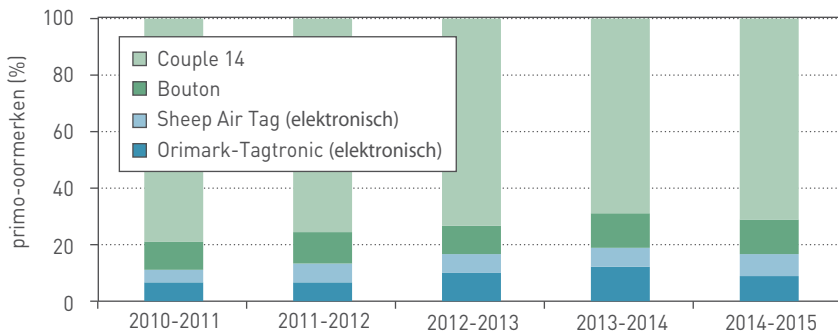
Marktverdeling Bij de primo-oormerken wordt het grootste gedeelte van de markt ingenomen door het langst beschikbare Couple 14 (figuur 3). Bij de hermerkings-

oormerken (figuur 4) is er een opvallend aandeel voor de elektronische oormerken (9% voor Sheep Air Tag en 27% voor Orimark-Tagtronic in 2014-2015).

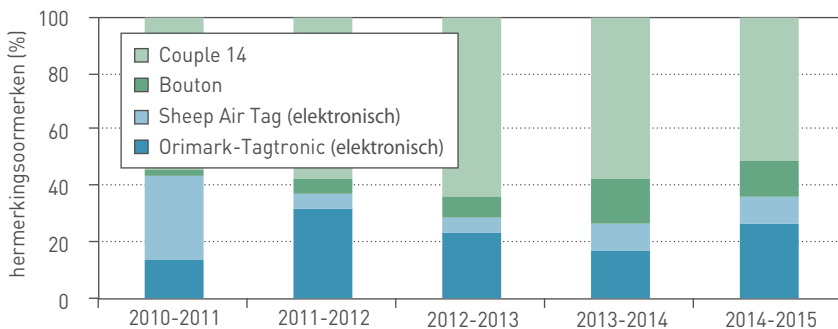
Klachten Voor schapen, geiten en hertachtigen werden in 2013-2014 en in 2014-2015 respectievelijk 30 en 24 klachten genoteerd. Het merendeel van de klachten had betrekking op oormerken van de leverancier Allflex, wat kan worden verklaard door het grote marktaandeel dat deze firma heeft. De meeste klachten waren het gevolg van pakketten die onvolledig, verkeerd, niet of niet binnen de termijn geleverd werden. Een beperkt aantal klachten betrof de kwaliteit van de oormerken.

Varkens

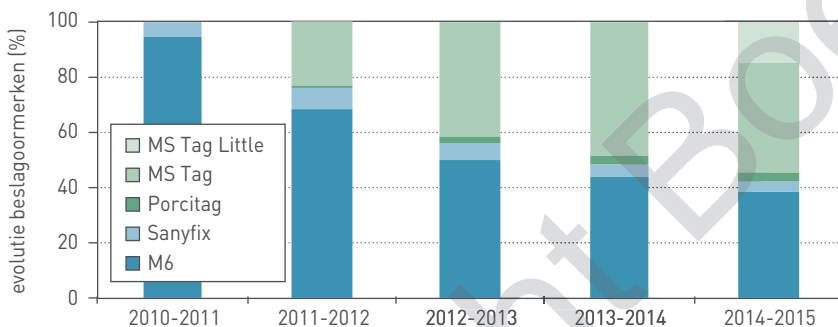
Marktverdeling In 2010-2011 had M6 94% van de markt en Sanyfix 6%. De verdeling van MS Tag is opgestart in 2011

Figuur 3 Marktverdeling primo-oormerken schapen, geiten en hertachtigen - Bron: DGZ

Figuur 4 Marktverdeling hermerkingsoormerken schapen, geiten en hertachtigen - Bron: DGZ

Figuur 5 Verdeling beslagoormerken varkens - Bron: DGZ

en het marktaandeel van dit oormerk is sindsdien sterk toegenomen ten nadele van M6. MS Tag Little is op de markt sinds december 2014 en heeft sindsdien reeds een marktaandeel van 15% verworven (figuur 5).

Voor de levering van varkensoormerken zijn er 3 verschillende verpakkingsvormen mogelijk: op kaart, ketting/strip of los verpakt. In 2014-2015 werden de meeste oormerken (66%) nog steeds op kaart verdeeld, gevolgd door 23% los verpakt en 11% op strip/ketting (hoofdzakelijk MS Tag).

Klachten Voor de varkens werden in 2013-2014 en in 2014-2015 respectievelijk 29 en 41 klachten genoteerd. Voor de 2 periodes samen waren dat er 17 voor Merko, 6 voor Metagam, 43 voor Schippers en 4 voor Allflex. Achttien klachten gingen over de levering van de pakketten, 7 over de kwaliteit. Bij de klachten met betrekking tot de firma Schippers ging het vooral om het oormerktype MS Tag Little, dat niet geschikt bleek voor plaatsing bij oudere biggen. De leverancier heeft aan de veehouders die met dit probleem te maken kregen een gratis vervangingslevering van MS Tag-oormerken bezorgd. ■

Het volledige verslag (met onder meer de resultaten over leveringstermijnen en meer info over klachten) kan je nalezen op www.dgz.be.